

L'emprenedoria transnacional de la diàspora com a pont entre els països d'origen i de residència

És el tema central de "DiasporaLink", un projecte amb finançament europeu en què participa la UPF, a través del catedràtic Ricard Zapata-Barrero. Coincidint amb el final del projecte, el director del grup de recerca GRITIM-UPF ha coordinat un monogràfic especial sobre governança de la diàspora i emprenedoria transnacional, publicat al *Journal of Ethnic and Migration Studies*.

15.02.2019

13

Participen el en projecte països de la Unió Europea, Amèrica, Àfrica i Àsia

DiasporaLink: *Diaspora Entrepreneurship as a Development Link between Home and Residence* projecte d'intercanvi entre [25 universitats i instituts de recerca](#) que representen la Unió Europea, Amèrica, Àfrica i Àsia, i que està arribant al seu tram final. El seu principal objectiu és investigar, avaluar i facilitar l'emprenedoria transnacional de la diàspora (*transnational diaspora entrepreneurship*, TDE, en anglès), i inclou la creació d'una xarxa universitària global de recerca en aquest àmbit.

El projecte, que té una durada de quatre anys (febrer del 2015 - febrer del 2019), està finançat per la Comissió Europea, en el marc del programa Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange (RISE), dins d'Horitzó 2020. Compta amb la participació de la UPF, a través de **Ricard Zapata-Barrero**, catedràtic del [Departament de Ciències Polítiques i Socials](#) i director de [GRITIM-UPF](#), i investigador principal del projecte a la Universitat.

Una edició especial al *Journal of Ethnic and Migration Studies* que combina els estudis empresarials i en migració

Ricard Zapata-Barrero explica que, juntament amb **Sharhamak Rezaei**, investigador de la Universitat de Roskilde (Dinamarca), la institució coordinadora de DiasporaLink, acaba d'editar un monogràfic especial (*special issue*) al *Journal of Ethnic and Migration Studies* (JEMS), la publicació de més impacte que existeix en estudis migratoris.

"Aquesta edició especial al JEMS és producte de la relació estreta i interdisciplinària entre acadèmics en estudis sobre migració, com és el meu cas, i en estudis empresarials, com Sharhamak Rezaei. Tots plegats hem treballat i hem compartit la importància d'articular bé una nova tendència amb un clar potencial de benefici públic: els emprenedors migrants transnacionals", afirma Ricard-Zapata Barrero.

"L'activitat emprenedora dels migrants transnacionals pot ser un gran factor de desenvolupament mutu i pot ajudar fins i tot a obrir noves vies de relacions diplomàtiques".

Segons l'investigador de la UPF, l'objectiu de la publicació, coincident amb el final del projecte DiasporaLink, és "explorar un nou patró que pot influir en la manera com els governs dels països receptors i els governs dels països d'origen perceben els migrants. L'activitat emprenedora dels migrants transnacionals pot ser un gran factor de desenvolupament mutu i pot ajudar fins i tot a obrir noves vies de relacions diplomàtiques".

En la introducció de l'edició especial, els dos editors destaquen que els **emprenedors transnacionals** (*transnational entrepreneurs*, TE, en anglès) són immigrants que es dediquen a activitats transfrontereres que impliquen el seu país de procedència i de destinació. "Els avenços tecnològics relacionats amb un transport i una comunicació més econòmics i assequibles han permès als TE tenir una major influència social, política i econòmica als seus països d'origen". "El capital social i cultural adquirit per les noves generacions d'immigrants pot ser un gran recurs per establir relacions econòmiques i polítiques amb els països d'origen", assegura **Ricard Zapata-Barrero**.

Un nou camp de recerca per explorar

Segons els editors, fins ara la recerca en aquest àmbit sempre s'havia portat a terme en el marc dels països de residència, **sense tenir en compte el país d'origen** com a agent que influeix en l'extensió del nou patró migratori o com a principal beneficiari dels seus efectes. "Els TE poden contribuir al desenvolupament social, a crear nous valors culturals i a influir en esferes i agendes polítiques, així com a la democratització dels països d'origen. Cal anar més enllà dels aspectes econòmics, que fins ara han marcat l'agenda del debat, centrada principalment en les remeses que aporten els immigrants als seus països. Estem davant un potencial nou paradigma que cal explorar amb molt cura."

"La incorporació dels emprenedors transnacionals com a una nova variable dependent en estudis de migració que no està teoritzat"

En aquest sentit, la incorporació dels TE com a una nova variable dependent en estudis de migració que no està teoritzat. "Cal fer molta investigació en aquest àmbit, a partir de la maximització del **caràcter multidisciplinari i multimetodològic dels estudis de migració**, per tal de comprendre plenament les complexitats dels TE en un món cada vegada més interconnectat i globalitzat", afirmen els editors.

Una introducció i vuit articles per analitzar un patró social global emergent

L'edició especial de JEMS, que porta per títol "**Diaspora governance and transnational entrepreneurship: the rise of an emerging social global pattern in migration studies**", inclou una introducció i vuit articles, signats per investigadors de primera línia i que pertanyen als principals *partners* del projecte DiasporaLink. Es tracta de treballs que analitzen l'emprenedoria transnacional com a un atribut específic del procés de globalització, vinculat a l'augment de la mobilitat humana i a una dimensió econòmica específica.

"A Catalunya està tot per pensar i per dissenyar en aquest àmbit".

Entre els articles, en trobem un d'escrit pel mateix **Ricard Zapata-Barrero**, juntament amb **Zenia Hellgren**, ambdós investigadors de GRITIM-UPF, centrat en el potencial dels marroquins que viuen a l'estranger a través de les polítiques de la diàspora, en el qual avaluen els factors d'èxit i de fracàs d'una nova estructura per donar oportunitats als emprenedors transnacionals.

Segons **Ricard Zapata Barrero**, "a Catalunya està tot per pensar i per dissenyar en aquest àmbit". "La forma com Marroc està reenfoquant la seva política de diàspora encara té moltes assumpcions i deficiències en enfocaments que caldria explorar amb més detall, per oferir realment una adequada arquitectura política que doni oportunitats als joves marroquins a Catalunya amb potencial emprenedor", conclou el director de GRITIM-UPF i un dels principals promotors d'aquest estudi.

Treballs de referència:

Ricard Zapata-Barrero i Shahamak Rezaei (febrer 2019). "[Diaspora governance and transnational entrepreneurship: the rise of an emerging social global pattern in migration studies](#)." Special Issue, *Journal of Ethnic and Migration Studies*. Doi: 10.1080/1369183X.2018.1559990.

Ricard Zapata-Barrero i Zenia Hellgren (febrer 2019). "[Harnessing the potential of Moroccans living abroad through diaspora policies? Assessing the factors of success and failure of a new structure of opportunities for transnational entrepreneurs](#)." Special Issue on: "Diaspora governance and transnational entrepreneurship: The rise of an emerging global social pattern in migration studies", *Journal of Ethnic and Migration Studies*. Doi: 10.1080/1369183X.2018.1559997.

Categories:

Recerca

Continguts relacionats:

L'emprenedoria adquireix una dimensió transnacional

Per a més informació

